

Monumentnummer*: 523675

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 22 april 2002
Kadaster deel/nr 82918/181

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Elst Overbetuwe Gelderland

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Elst N 1063

Omschrijving**

Inleiding

HERENBOERDERIJ ('Huis Reet') met BIJSCHUUR gelegen op een terp, gebouwd in 1869 in neo-romaanse stijl.

De boerderij is van het type dat veel voorkomt in de Kleefse Waard: fors voorhuis, door spaarvelden ingedeelde muurvlakken, hoge nokas. De boerderij bezat voor de brand in 1969 twee grote aangrenzende, met zadeldaken gedekte schuren, waarvan die van het achterhuis is verwoest. In de plaats van het achterhuis zijn twee lagere schuren met lessenaarsdaken als bekappingsvorm gekomen.

De boerderij met aangebouwde schuur is gelegen aan de oostzijde van Rijksweg Zuid, de voormalige verbindingsweg tussen Elst en het zuidelijk gelegen Nijmegen.

Omschrijving

De boerderij, met de haaks op de weg geplaatste nok van het voorhuis, bezit een samengestelde plattegrond. Het rechthoekige grondplan van het voorhuis is haaks gesitueerd op die van de bijlschuur. De gevels zijn opgetrokken in baksteen (kruisverband). Het voorhuis, waarop zich twee schoorstenen bevinden, is met gesmoorde friese pannen belegd; de van golfplaten voorziene bijlschuur bestaat uit een zadeldak tussen topgevels. De vensters zijn alle voorzien van gecementeerde lekdorpels. De dakvormen worden alle door windveren afgesloten.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De VOORGEVEL van het voorhuis bezit drie vensterassen in verdiepte velden, met centraal geplaatst de deurpartij (met vleugeldeuren), die bereikbaar is via een klein trapje tussen gecementeerde zijmuurtjes. Deze sluiten aan op een omlopende plint, in hetzelfde materiaal uitgevoerd, waarin zich aan weerszijde van de trap hier een getoogd kelderlicht bevindt. De middenas van de gevel is licht risalerend en eindigt in een Vlaamse gevel met aangekapt zadeldak. Als bekroning van de topgevel is een piron op de ter plaatse voorkomende schoorsteen aangebracht. De gevel wordt door lisenen verticaal in traveeën ingedeeld die elk een lijst doorsnijden die de begane grond van de verdieping markeert. De lijst bestaat uit een uitgemetselde sierband. De verdiepte velden worden beëindigd door een tandlijst; een bloklijst sluit de gevel onder de mastgoot af.

De symmetrisch ingedeelde LINKER ZIJGEVEL is aan de RECHTER ZIJGEVEL identiek, maar wordt in tegenstelling tot de voorgevel alleen door hoeklisenen gemarkeerd. De zijgevels bevatten drie kelderlichten onder drie T-schuiframes die door een getoogd bovenlicht onder een 1½ steens strek worden afgesloten. De met de begane grond corresponderende ramen in de verdieping zijn alleen afwijkend door het type 2x2-ruits schuiframes. In de door een druppellijst begeleide geveltop komt binnen het siermetselwerk, dat rust op trapsgewijs uitgemetselde consoles een venster voor, geflankeerd door een blindnis. Links en rechts bevindt zich een terugliggend siermetselwerk van ruitvormen.

De aangrenzende schuur, die van de brand, waarover eerder is gesproken, is gespaard gebleven, ligt met de voorgevel gelijk aan de achtergevel van het voorhuis. Deze eindgevel is meer oorspronkelijk bewaard gebleven dan de andere eindgevel, die in opzet hiermee identiek was. De tuitgevel wordt door drie verdiepte velden links, rechts en boven ingedeeld. Door de plaatsing van de gevel tegen het achterhuis is hier de uitgemetselde schouder van de tuitgevel niet aanwezig. Ter plaatse van de schuine zijden van de eindgevel sluit een klimmende druppellijst de gevel af, die zich echter niet tot in de kruin voortzet, maar eerder naar het midden afbuigt. Begane gronds komen drie naar achter geplaatste ijzeren (3x4-ruits)stalramen voor onder één steens toog, die boven is voorzien van een bloklijst. Rechts bevindt zich een vermoedelijk later aangebrachte rechtgesloten dubbele deur. Geheel links komt nog een kleine variant van het eerder omschreven type voor (3x3-ruiten). In het verdiepte veld in de geveltop bevindt zich een naar achter geplaatst venster met deelzuiltje. Het veld wordt afgesloten door een rondvenster met ijzeren radraam.

De rechter zijgevel van de schuur, die evenwijdig ligt aan de straat, wordt bepaald door zes verdiepte velden die door een rondboogfries worden afgesloten en rusten op een licht uitgemetselde plint.

De achtergevel bevat begane gronds drie rechtgesloten deuren, waarvan de middelste een moderne schuifdeur betreft. Ernaast bevindt zich nog een klein oorspronkelijk rondboogvormig afgesloten staldeurtje onder een steens boog.

Waardering

HERENBOERDERIJ met BIJSCHUUR uit 1869, gelegen op een terp.

- Van architectuurhistorische waarde als goed en redelijk gaaf bewaard voorbeeld van een herenboerderij in neo-romaanse stijl.
- Van stedenbouwkundige waarde vanwege zijn ligging op een terp; vrij in het landschap vormt de boerderij een markant onderdeel van deze historische bouwplaats.
- Van cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van de typologische ontwikkeling van een herenboerderij.

Hoofdcategorie

Subcategorie

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Boerderijen, molens en bedrijven

Boerderij (M)

Boerderij(M1)